

Reuver, 28-05-2014
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 201407142
Onderwerp: Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gemeente Beesel

Geachte leden van de gemeenteraad,

Huiselijk geweld en kindermishandeling komen vaker voor dan men vermoedt. In Nederland heeft 40% van de bevolking ooit met huiselijk geweld te maken gehad. Jaarlijks zijn ruim 200.000 mensen slachtoffer van huiselijk geweld. In 58% van de gevallen is er sprake van een gezinsverband, waarbij vooral jonge kinderen getuige zijn van het geweld. In Nederland worden per jaar ruim 100.000 kinderen mishandeld. Er zijn veel slachtoffers van geweld die niet of te laat worden geholpen. Het is belangrijk dat professionals weten welke stappen zij bij signalen van geweld moeten zetten. Uit onderzoek blijkt dat een meldcode in een organisatie daarbij ondersteunend is.

Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Op 1 juli 2013 is de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Deze wet verplicht organisaties waarin professionals met huiselijk geweld en kindermishandeling te maken kunnen krijgen met een meldcode te werken. De meldcode bevat een praktisch stappenplan dat ondersteuning biedt bij het omgaan met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De stappen maken de professional duidelijk wat er van hem/haar wordt verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling en hoe hij/zij, rekening houdend met het beroepsgeheim, op een verantwoorde wijze komt tot een besluit over het doen van een melding. De meldcode is verplicht voor de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie.

De verplichting voor de gemeente ten aanzien van de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is tweeledig:

1. de verplichting voor het hanteren van de meldcode geldt binnen gemeenten voor leerplichtconsulenten, RMC-consulenten en Wmo-consulenten.
2. daarnaast moet de gemeente toetsen of organisaties waar de gemeente een subsidierelatie mee heeft en waar geen officiële inspectie boven hangt een meldcode hebben geïmplementeerd en of zij aan deskundigheidsbevordering doen op dit onderdeel.

Openingstijden gemeentehuis:
maandag t/m vrijdag
09.00 tot 13.00 uur.
Na 13.00 uur alleen op afspraak.

Avondopenstelling Klantenbalie:
maandag 17.00 tot 19.30 uur.

Telefonische bereikbaarheid:
maandag t/m vrijdag
08.30 tot 16.30 uur.

Telefonische bereikbaarheid
team Werk, Inkomen & Zorg:
maandag t/m vrijdag
09.00 tot 10.00 uur.

Raadhuisplein 1
5953 AL Reuver

Postbus 4750
5953 ZK Reuver

T 077 474 92 92
F 077 474 58 88

www.beesel.nl
info@beesel.nl

BNG 28.50.00.780
IBAN: NL50BNGH0285000780
BIC: BNGHNL2G
KvK nummer: 14130743

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gemeente Beesel

Het hanteren van een meldcode geldt vanaf 1 juli 2013 binnen gemeenten voor leerplichtambtenaren, RMC-consulenten en Wmo-consulenten. De RMC-consulenten die voor gemeente Beesel werkzaam zijn, zijn in dienst van gemeente Venlo. We kiezen ervoor de meldcode ook te implementeren bij de medewerkers Klantenbalie front-office, de bijstandsconsulenten en de front- en back-office medewerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) gemeente Beesel. De intensiteit van het contact met inwoners verschilt per afdeling. Sommige medewerkers worden vaker geconfronteerd met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling dan anderen. Echter geldt de meldcode voor alle medewerkers van genoemde afdelingen. De verplichting geldt niet voor vrijwilligersorganisaties, maar het zou wel goed zijn als de verenigingen in gemeente Beesel ook (een afgeslankte vorm van) de meldcode implementeren. Middels de nieuwsbrief voor het verenigingsleven informeren we de verenigingen over de meldcode en inventariseren de bereidheid om de code in te voeren. Daar waar nodig ondersteunen wij hen hierin.

We evalueren de meldcode met de betrokkenen minstens eenmaal per jaar. Indien nodig zetten we acties in gang om de toepassing van de meldcode te optimaliseren.

Het college heeft tijdens haar vergadering op 16 juni bijgaande meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gemeente Beesel vastgesteld. Met vaststelling en implementatie van de meldcode leveren we een bijdrage aan een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Beesel,

drs. R.R.M. Halfman
secretaris

dr. P. Dassen-Housen
burgemeester

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gemeente Beesel

Voorwoord

Huiselijk geweld en kindermishandeling komen vaker voor dan men vermoedt. In Nederland heeft 40% van de bevolking ooit met huiselijk geweld te maken gehad. Jaarlijks zijn ruim 200.000 mensen slachtoffer van huiselijk geweld. In 58% van de gevallen is er sprake van een gezinsverband, waarbij vooral jonge kinderen getuige zijn van het geweld. In Nederland worden per jaar ruim 100.000 kinderen mishandeld.

Er zijn veel slachtoffers van geweld die niet of te laat worden geholpen. Het is belangrijk dat professionals weten welke stappen zij bij signalen van geweld moeten zetten. Op 1 juli 2013 is de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden. Deze wet verplicht organisaties waarin professionals met huiselijk geweld en kindermishandeling te maken kunnen krijgen met een meldcode te werken. De meldcode bevat een praktisch stappenplan dat ondersteuning biedt bij het omgaan met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De stappen maken de professional duidelijk wat er van hem/haar wordt verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling en hoe hij/zij, rekening houdend met het beroepsgeheim, op een verantwoorde wijze komt tot een besluit over het doen van een melding. Dit stappenplan levert, zo mag worden verwacht, een bijdrage aan een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De meldcode is verplicht voor de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie.

Voorliggende meldcode is geschreven voor de medewerkers Klantenbalie front-office, Wmo-consulenten, bijstandsconsulenten, leerplichtconsulenten en de front- en back-office medewerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) van gemeente Beesel.

1. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gemeente Beesel

Het college van Burgemeester en Wethouders van gemeente Beesel

Overwegende

- dat de gemeente Beesel verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan haar burgers en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan burgers die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij/voor de gemeente Beesel op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met burgers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat de gemeente Beesel een meldcode wenst vast te stellen zodat de medewerkers weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat de gemeente Beesel in deze meldcode ook vastlegt op welke wijze zij de medewerkers bij deze stappen ondersteunt;

- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling en eengerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: elke vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Onder kindermishandeling wordt ook verstaan de situaties waarbij het kind getuige is van (de gevolgen van) huiselijk geweld tussen andere huisgenoten;
- dat onder medewerker in deze meldcode wordt verstaan: de medewerker die bij/voor de gemeente Beesel werkzaam is in het kader van de Wet Basisregistratie Personen, het Burgerlijk Wetboek, de Burgerlijke Stand, Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet (Wet werk en bijstand, Wet sociale werkvoorziening en Wajong tot 1-1-2015), de Leerplichtwet en de Jeugdwet (tot 1-1-2015 Wet op de Jeugdzorg) en die in dit verband aan burgers begeleiding of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder burger in deze meldcode wordt verstaan: iedere persoon aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent.

in aanmerking nemende

- de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;
- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- de Wet Basisregistratie Personen;
- het Burgerlijk Wetboek, de Burgerlijke Stand;
- de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- de Wet werk en bijstand, Wet sociale werkvoorziening en Wajong / met ingang van 1-1-2015 de Participatiewet
- de Leerplichtwet 1969;
- Wet op de jeugdzorg/ met ingang van 1-1-2015 de Jeugdwet

stelt de volgende meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling vast.

2. Stappenplan signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Beschrijving van de stappen

- De stappen gaan in op het moment dat er signalen zijn. Bij het signaleren gaat het vooral om het nauwkeurig waarnemen van een signaal of vorm van gedrag (objectief) en bepalen hoe dit overkomt (subjectief). Signaleren is een belangrijk onderdeel van de professionele beroepshouding. Het is geen stap in het stappenplan, maar een grondhouding die in ieder contact met burgers wordt verondersteld;
- In het stappenplan wordt er vanuit gegaan dat de medewerker en burger regelmatig contact met elkaar hebben;
- In geval van een vermoeden van kindermishandeling zet de medewerker die met de verwijzingsindex risico's jongeren werkt, niet alleen de stappen van de meldcode,

maar overweegt daarnaast ook of een melding in de verwijsindex gedaan moet worden. Het doel van de verwijsindex is om professionals die met dezelfde jongere te maken hebben met elkaar in contact te brengen. Dit doen zij als risico's worden gesignaleerd met betrekking tot de ontwikkeling naar de volwassenheid van de jongere. Doel daarvan is te komen tot een gezamenlijke aanpak van de problematiek van de jongere en zijn gezin;

- Bij iedere stap van de meldcode geldt dat voor advies over en melden van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling contact met het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK)¹ kan worden opgenomen;
- De stappen in onderstaand plan zijn in een bepaalde volgorde gerangschikt. Deze volgorde is niet bepalend. Waar het om gaat, is dat de medewerker op enig moment in het proces alle stappen heeft doorlopen, voordat hij besluit om een melding te doen.

Stap 1: Signalen in kaart brengen

- Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart. De signalen leg je vast in het 'Signaleringsformulier huiselijk geweld en kindermishandeling gemeente Beesel'. Het formulier is te vinden op een centrale locatie voor iedere afdeling afzonderlijk.

Raadpleeg in dit kader ook andere medewerkers van de gemeente/ het CJG die uit hoofde van hun functie contact (kunnen) hebben met de burger en mogelijk ook signalen hebben kunnen vernemen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling bij deze burger.

- Leg ook de contacten over de signalen vast in het signaleringsformulier, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.
- Heb je zelf geen contact met de kinderen en/of gezinsleden van de burger, dan kun je toch signalen vastleggen over de situatie waarin de kinderen en/of gezinsleden zich mogelijkerwijs bevinden, als de toestand van de burger daar aanleiding toe geeft.
- Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een collega, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.
- Beschrijf signalen zo feiten mogelijk; vermijd aannames. Als je hypothesen en veronderstellingen vastlegt, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde professional.
- Wijzen de signalen overduidelijk op een acuut onveilige situatie? Neem dan direct contact op met de politie via 0900- 8844. Nog voor stap 2!

¹ Tot 1-1-2015: Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG).

Stap 2: Collegiale consultatie

- Bespreek de signalen met één of meerdere directe collega's of breng de signalen in tijdens de teamvergadering. Vraag zo nodig ook advies aan het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK)². Hier kun je ook terecht voor een deskundige op het gebied van letselduiding (wanneer sprake is van (zichtbaar) letsel). Het raadplegen van het AMHK kan ook anoniem gebeuren. Contactgegevens AMHK:

Stap 3: In gesprek met de burger

- Bespreek, in aanwezigheid van een collega, de signalen met de burger. Heb je ondersteuning nodig bij de voorbereiding of het voeren van het gesprek? Raadpleeg dan een directe collega of het AMHK.
 - Leg de burger het doel van het gesprek uit;
 - Beschrijf de feiten die je hebt vastgesteld en de waarnemingen die je hebt gedaan;
 - Geef de burger de ruimte om een reactie hierop te geven;
 - Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen je hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van vrouwelijke genitale verminking kun je daarbij de Verklaring tegen meisjesbesnijdenis gebruiken. Deze verklaring is in diverse talen beschikbaar via www.meisjesbesnijdenis.nl.
- Soms wordt het vermoeden door het gesprek weggenomen, dan zijn de volgende stappen van het stappenplan niet nodig. Worden de zorgen over de signalen door het gesprek niet weggenomen, dan zijn de volgende stappen in het plan wel van toepassing.
- Openheid naar de burger is belangrijk. Sla deze stap alleen over als de veiligheid van de burger, die van jezelf of die van een ander in het geding is.

Stap 4: Weging aard en ernst

- Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de burger het risico op en de aard van het huiselijk geweld of kindermishandeling. De afweging van de ernst en de aard van het huiselijk geweld of de kindermishandeling vindt plaats op basis van een risicotaxatie. Hierbij spelen de volgende elementen een rol:
 - *Veiligheid*: is er een acute dreiging waarbij de veiligheid van het slachtoffer niet gegarandeerd kan worden?
 - *Hoe gewelddadig* is het? Moet het geweld direct stoppen?
 - *Duur* van de situatie. Hoe lang speelt dit al? Ernst van de gevolgen.
 - *Isolement*. Kan de situatie m.b.v. direct betrokkenen worden doorbroken?

Twijfel je over het risico, de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling of over de vervolgstappen? Raadpleeg dan het AMHK.

² Tot 1-1-2015: Raadpleeg het AMK wanneer er kinderen in het spel zijn. Tel: 088- 007 29 75
Raadpleeg het SHG wanneer er van alleen volwassenen sprake is. Tel: 0900-126 26 26

Stap 5: besluit: geen actie, melden of zelf hulp organiseren

Geen actie: vastleggen

- Indien op basis van de overwegingen van stap 1 tot en met 4 de vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling worden weggenomen, wordt volstaan met vastlegging van de doorlopen stappen in het signaleringsformulier. Dit wordt afgestemd met je direct leidinggevende.

Melden en bespreken met de burger

- Kun je de burger niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen of twijfel je er aan of je voldoende bescherming hiertegen kunt bieden:
 - Breng je direct leidinggevende op de hoogte van je voorgenomen besluit;
 - Meld je vermoeden bij het AMHK;
 - Sluit bij je melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die je meldt (ook) van anderen afkomstig is;
 - Overleg bij je melding met het AMHK wat je na de melding, binnen de grenzen van je gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om de burger en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen;
 - Breng je direct leidinggevende op de hoogte van de gedane melding.
- Bespreek je melding vooraf met de burger. In het geval van:
 - kinderen jonger dan 12 jaar: bespreek de melding alleen met de opvoeder(s);
 - kinderen tussen de 12 en 16 jaar: bespreek de melding met het kind en de opvoeder(s);
 - kinderen vanaf 16 jaar: bespreek de melding alleen met het kind. Met toestemming van het kind worden opvoeders geïnformeerd.
- 1. Breng je direct leidinggevende op de hoogte van je voorgenomen besluit om met de burger in gesprek te gaan;
- 2. Leg uit waarom je van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
- 3. Vraag de burger uitdrukkelijk om een reactie;
- 4. In geval van bezwaren van de burger, overleg op welke wijze je tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;
- 5. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om de burger of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in je afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de burger of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen;
- 6. Doe een melding indien naar je oordeel de bescherming van de burger of zijn gezinslid de doorslag moet geven;
- 7. Breng je direct leidinggevende op de hoogte van de gedane melding.

Van contacten met de burger over de melding kun je afzien als de veiligheid van de burger die van jezelf, of die van een ander in het geding is.

Zelf hulp organiseren en effecten volgen

- Meen je, op basis van je afweging in stap 4, dat je de burger en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunt beschermen:
 - Breng je direct leidinggevende op de hoogte van je voorgenomen besluit om hulp te organiseren;
 - Leid de burger toe naar de noodzakelijke hulp;
 - Zodra de burger is toegeleid naar noodzakelijke hulp, ligt de verantwoordelijkheid bij de betrokken organisatie. Medewerkers van het CJG volgen de effecten van de hulp;
 - Breng je direct leidinggevende op de hoogte van de toeleiding naar hulp;
 - Doe alsnog een melding als er signaleren zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

3. Verantwoordelijkheden van gemeente Beesel voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat

Om het voor de medewerker mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt de gemeente Beesel er zorg voor dat:

- binnen de organisatie en bij de burgers bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- een aanbod wordt gedaan van trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering zodat de medewerker voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelt en ook op peil houdt voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de meldcode;
- er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de medewerker kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode;
- de meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de werking van de meldcode regelmatig (minimaal eenmaal per jaar) wordt geëvalueerd en dat zonodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop de gemeente Beesel zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door burgers worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen.